

E-post:

Vår ref.:  
2022.0120.40

Deres ref.:

Dato:  
20.05.2022

### **Grønn verdiskaping og økt bearbeiding i sjømatindustrien**

Arbeidsutvalget i Fiskarlaget Nord viser til rapporten «Grøn verdiskaping og økt bearbeiding i sjømatindustrien» som er ute på høring.

Av praktiske hensyn innrettes besvarelsen i tråd med den matrisen Norges Fiskarlag har satt opp, der forslag det kommenteres på også angis med nummer i tråd med denne.

#### **Målsettinger**

Innledningsvis vil arbeidsutvalget gjengi de målsettinger årsmøtet i Fiskarlaget Nord 2019 vedtok, som er førende for lagets politikk knyttet til rammevilkår for kystfiskeflåten:

Det må settes rammevilkår som bidrar til å underbygge og sikre deltakerloven og dens krav om at det er aktive fiskere som skal eie fiskeflåten.

Flåtens rammevilkår må bidra til å opprettholde en differensiert flåtestruktur. Finnmarksmodellen er det verktøy som ivaretar og sikrer den mangfoldige kystfiskeflåten.

Det må legges til rette for konkurransemessig lønnsomhet og akseptabel fornyelse i alle lengdegrupper.

De rammevilkår som settes må gjenspeile fokus på fiskerens sikkerhet.

Miljøhensyn må vektlegges når rammevilkår settes.

Verdikjeden må ses i sammenheng, og det må prioriteres for å skape størst mulig verdi av ressursgrunnlaget.

De rammevilkår som settes må bidra til at det landes råstoff av best mulig kvalitet, og det må jobbes for sterkere sammenheng mellom kvalitet og pris.

Det må legges til rette for effektiv og hensiktsmessig kontroll av næringen. Fiskerens rettssikkerhet må være ivaretatt.

Det må jobbes for rammebetingelser som bidrar til stabilitet og forutsigbarhet for fiskeflåten.

#### **Merknader til konkrete forslag**

##### **1. Adgang til oppsplitting av kvotepakker og innføring av kvoteutvekslingsordning**

*Fiskarlaget Nord er positive til en markeds plass for inn- og utleie av kvoter og mener det kan være en egnet måte å legge til rette for spesialisering og bedre kvoteutnyttelse for den enkelte. Det må være en forutsetning at kvoteutleie foregår innenfor de respektive grupper i Finnmarksmodellen. Det bør samtidig følges nøye med på hvordan en eventuell markeds plass fungerer, og om det utvikler seg utilsiktet og uønsket praksis. Det må være rom for hensiktsmessige justeringer i takt med at det høstes erfaring med ordningen. Etter en prøveperiode kan det være formålstjenlig å legge opp til en evaluering av markeds plassen.*

*Årsmøtet mener salgslagene sitter på oversikt og systemer som gjør dem til relevante aktører for å kunne drifte en markeds plass på en hensiktsmessig måte. Salgslagene er etablerte institusjoner som allerede er finansiert av fiskerne. Hensynet til effektiv ressursbruk tilsier at salgslagene involveres så tidlig som mulig i prosesser knyttet til etablering av en markeds plass for kvoteutveksling, dette for å få på plass effektive og varige løsninger allerede fra starten av.*

*Det må være en forutsetning, før en eventuell markeds plass åpnes, at det gjøres nødvendige tilpasninger i kvoteregister og systemer for kvoteoversikt.*

**2. Inndragning og refordeling av kvoter innenfor samme fartøygruppe som ikke utnyttes over tid**  
*Arbeidsutvalget konstaterer at alle kvoter og fiskeslag ideelt bør landes og bidra til verdiskapning i kystsammfunnene. Samtidig er det gjerne sammensatte grunner som gjør at enkelte fiskeri i perioder ikke prioriteres, eller at det kan fiskes og landes bare deler av en kvote. Inndragning av kvoter og kvoteverdi vil være svært inngripende og dette må gjenspeile seg i tilnærmingen til tema.*

*Det bemerkes at dagens ordning, med refordelinger på gruppenivå og mellom grupper ved lav fisketakt, fungerer tilfredsstillende.*

*Det forutsettes at det sendes ut en egen høring dersom det er relevant å gå videre med dette forslaget.*

*Hvordan å oppnå større grad av fiske på alle fiskeslag kan oppnås på mange måter. Kvoteutveksling er en tilnærming som ikke rammer den enkelte på en negativ måte.*

## **5. Ekstrakvoteordninger**

*Det bør søkes å oppnå miljømessig, økonomisk og sosial bærekraft av utnyttelse av fiskeressursene på annen måte enn ved å opprette nye ekstrakvoteordninger. Disponering av fiskeressursene er et nullsumspill, og gir du til et nytt formål må du hente ressursene fra noen.*

*Av hensyn til forutsigbarhet bør det settes tydelige rammer for ekstrakvoteordninger.*

*Om ferskfiskordningen konkret så bør det være et krav for å få fiske på denne at det leveres fangst til humannt konsum. Ordningen må disponeres for å bidra til å opprettholde fisket ut året.*

## **6. Utviklingskvoter til sjømatindustrien**

*Forslaget støttes ikke. Det vises til punkt 5 og at det bør unngås å ta kvoter fra noen for å gi til andre for å bidra til utvikling.*

*En av utfordringene som er påpekt av utvalget er økt grad av integrering mellom sjø og land ved at fiskere etablerer seg med landindustri. Det kan fremstå ulogisk dersom løsningen skal være å parallelt opprette nye kvoter som gis til landindustrien.*

Også mellom aktører i landindustrien vil forslaget bidra til konkurransevridding.

#### **7. Evaluering av lagsavgift**

Arbeidsutvalget har ingen spesielle innvendinger mot at det ses på om innretningen rundt lagsavgift til salgslag kan forbedres.

#### **8. Salgslagenes omsetningssystemer**

Det bør til enhver tid være fokus på om omsetningssystemene er i takt med utviklingen for øvrig og om gjeldende innretning bidrar til sunn konkurranse og rimelig og rettferdig konkurransesituasjon mellom kjøperne. For flåten er en velfungerende omsetningsarena som legger til rette for konkurranse en fordel.

Arbeidsutvalget oppfatter at salgslagene jobber godt med tematikken, det vises blant annet til diskusjon og vedtak knyttet til ferskfiskauksjon i Norges Råfisklags årsmøte i 2022.

#### **10. Forventningsbrev fra NFD til salgslagene**

Arbeidsutvalget mener et forventningsbrev fra NFD til salgslagene som foreslått kan bidra til å styrke salgslagenes legitimitet.

#### **11. Utforming av salgslagenes salgsvilkår for sjømat, herunder reklamasjonsregler, i tråd med kjøpsloven så langt det er mulig**

Konsekvensene av forslaget oppfattes uklare å bør klargjøres. Som et utgangspunkt er det ikke ønskelig med endringer som bidrar til merkostnader eller økt komplikasjoner for fisker.

#### **12. 40 % av styrene i salgslag oppnevnes av NFD**

Arbeidsutvalget er skeptisk til forslaget, som innebærer en betydelig reduksjon av fiskernes innflytelse i salgslagene.

Det er allerede igangsatt arbeid for å styrke kvinners representasjon i salgslagenes styre.

En diskusjon om direkte oppnevnte styremedlemmer fra NFD bør eventuelt handle om ett styremedlem, som vil gi en inngang til medbestemmelse og mulighet for å høste erfaring.

#### **13. Sikring av egne fordringer for fisker**

Det er ikke ønskelig med endringer som bidrar til økt kostander for fisker. Dagens ordning oppfattes å fungere tilfredsstillende.

#### **16. Regler for utforming av fartøy må sikre en fiskeflåte som er best mulig tilpasset et lavest mulig klimaavtrykk og best mulig ivaretagelse av råstoffet**

Når det tas stilling til utforming av framtidens kystfiskeflåte, må også hensynet til den differensierte og mangfoldige fiskeflåten samt det spredte eierskapet bli hensyntatt.

#### **17. Klimaavgifter**

Krav som skal stilles til flåten må henge sammen med tilgjengelig teknologi og reelle muligheter for å innfri. Det blir ikke bedre klima og miljø av økte avgifter i seg selv.

#### **19. Organisasjonene i næringen må samarbeide om standarder for sertifisering**

Det må prioriteres for kvalitet på råstoffet. Hvorvidt sertifiseringskrav er hensiktsmessig, må vurderes konkret. Det må jobbes for at prismekanismen skal fungere tilfredsstillende, med differensiering på kvalitet.

## **20. Utarbeide digital håndbok om kvalitetsarbeid**

*Forslaget oppfattes komplisert, stilles spørsmål ved om et slikt arbeid eventuelt bør administreres fra myndighetshold?*

## **28. Generisk markedsføring av norske produkter rettes også mot nye produkter**

*Markedsføring av norsk villfisk må ikke reduseres. Satsing på markedsføring av norsk villfisk må gjenspeile konkurransen i markedene.*

*Nye produkter må gis plass og markedsføres, men ikke utkonkurrere tradisjonelle produkter.*

## **Avslutningsvis**

*Avslutningsvis vil arbeidsutvalget påpeke at dersom fiskerinæringens distriktpolitiske funksjon skal ivaretas, må næringen ses i sammenheng med også andre satsningsområder. Det vises herunder til utvikling og oppdatering av veinett, som henger sammen med transport, utvikling av fiskerihavner og etablering av infrastruktur for bruk av elektriske fartøy eller andre energibærere.*

**Med hilsen**

**Fiskarlaget Nord**

**Jon-Erik Henriksen/s  
daglig leder**